

นิตยสาร M&C แม่และเด็ก :: ลูกโตพอให้ใช้โทรศัพท์มือถือได้แล้วหรือยัง?

มันขึ้นกับความเป็นผู้ใหญ่ของเด็กแต่ละคน

ความจำเป็นในการใช้โทรศัพท์มือถือและความรับผิดชอบต่ออุปกรณ์สื่อสาร“มันขึ้นกับความเป็นผู้ใหญ่ของเด็กแต่ละคน

ความจำเป็นในการใช้โทรศัพท์มือถือและความรับผิดชอบต่ออุปกรณ์สื่อสาร”

อะตอมเป็นเด็กหญิง อายุ 11 ปี ต้องการมีโทรศัพท์มือถือของตัวเอง จึงเรียกร้องให้คุณพ่อคุณแม่ซื้อให้เสียที เพราะพ่อแม่ผัดผ่อนมาหลายปีแล้ว อะตอมอ้างว่าเพื่อน ๆ ที่โรงเรียนเขามีกันเกือบหมดแล้ว แม้ว่าคุณครูจะห้ามไม่ให้ใช้ที่โรงเรียนก็ตาม แต่เพื่อนนักเรียนหลายคนก็แอบใช้แซทกันในห้องและใช้หลังเลิกเรียน

อะตอมยังอ้างเหตุผลอีกว่า โทรศัพท์มือถือจะช่วยให้คุณแม่นัดหมายกับอะตอมได้ง่ายขึ้นในเวลาเลิกเรียนตอนเย็น และพ่อแม่ขับรถส่วนตัวมารับกลับบ้าน เนื่องจากโรงเรียนไม่อนุญาตให้ผู้ปกครองเข้ามาจอดรถในโรงเรียน

ความเห็นของคุณพ่อก็คือ ความปลอดภัยเป็นเรื่องสำคัญที่สุด ลูกและเพื่อน ๆ อาจชวนไปดูหนัง เล่นสเก็ตกันโดยที่พ่อแม่ไม่รู้เรื่อง ดังนั้นคิดว่าลูกยังเด็กเกินไปที่จะใช้โทรศัพท์มือถือ พ่อแม่ผู้ปกครองหลายคนจึงประสบกับปัญหาเดียวกันคือ

ควรซื้อโทรศัพท์มือถือให้ลูกหรือไม่และควรซื้อเมื่ออายุเท่าไร และควรซื้อแบบไหน ผู้ปกครองหลายคนจึงมีความวิตกกังวลเช่นเดียวกันกับพ่อแม่ของอะตอม

ในประเทศสหรัฐอเมริกาพบว่า เด็กวัยรุ่นอายุระหว่าง 12-17 ปี กว่าร้อยละ 75 มีโทรศัพท์มือถือส่วนตัวแล้ว เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ.2547 ซึ่งมีเพียงร้อยละ 45 เท่านั้น จากการศึกษาของโครงการ Pew Internet and American Life พบว่า เด็ก ๆ มีโทรศัพท์มือถือใช้กันโดยมีอายุน้อยลงเรื่อยๆ โดยพบว่า เด็กอายุ 12 ปี ในปัจจุบันมีโทรศัพท์มือถือใช้กันแล้วถึงร้อยละ 58 เมื่อเทียบกับในปี พ.ศ.2547 ซึ่งมีเพียงร้อยละ 18 ให้ลูกใช้โทรศัพท์มือถือก็เพื่อความปลอดภัย เนื่องจากต้องการเข้าถึงลูกและติดต่อกับลูกได้ทุกที่ ทุกเวลา

นอกจากนี้ราคาก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่ง เนื่องจากบริษัทมือถือมีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงลูกเล่นในการใช้มือถืออยู่ตลอดเวลา แม้แต่ผู้ใหญ่หลายๆ คนก็มีการเปลี่ยนมือถือจากรุ่นเก่าเป็นรุ่นใหม่อย่างรวดเร็ว

วัยรุ่นก็เช่นกัน สำหรับเด็กแล้ว โทรศัพท์มือถืออาจเป็นทั้งหมดของชีวิตสังคมของพวกเขา และเป็นสิ่งที่ทำให้เพื่อนประทับใจ จากการศึกษาพบว่า กว่าครึ่งหนึ่งของวัยรุ่นในสหรัฐอเมริกาอายุระหว่าง12-17 ส่งข้อความสั้นถึงเพื่อนมากถึง 50 ข้อความต่อวัน และจำนวนข้อความนั้นมากกว่าที่พวกเขาพูดคุยกันในโทรศัพท์และมากกว่าที่พูดคุยกันตัวต่อตัวตามปกติ

ผู้เชี่ยวชาญกล่าวว่า ความกดดันทางสังคมถึงจุดเปลี่ยนแปลงทันทีที่เด็กเรียนอยู่ประมาณเกรด 6 (ประถม 6) หรืออายุประมาณ 11 ปี เด็กหญิงอายุ 11 ปี ที่อยากได้โทรศัพท์มือถือเป็นของขวัญ อาจกล่าวอ้างเหตุผลว่า "หนูต้องการจะส่งข้อความกับเขาบ้าง เพราะเพื่อน ๆ ที่โรงเรียนส่งข้อความถึงกันแทบจะทุกคน"

ถ้าเช่นนั้น เมื่อไรจึงควรซื้อมือถือให้ลูก

คำตอบคือ ไม่มีอายุที่เหมาะสมสำหรับเด็กทุกคน นักจิตวิทยาพัฒนาการและผู้เชี่ยวชาญด้านความปลอดภัยในเด็กกล่าวว่า

"มันขึ้นกับความเป็นผู้ใหญ่ของเด็กแต่ละคน ความจำเป็นในการใช้โทรศัพท์มือถือและความรับผิดชอบต่ออุปกรณ์สื่อสาร ตัวอย่างเช่น การชาร์จแบตเตอรี่ การเปิดมือถือ ระวังไม่ทำหาย แทนที่จะให้เพราะเหตุผลว่า ใครๆ ก็มีโทรศัพท์มือถือกันทุกคน พ่อแม่ควรถามตัวเองว่า ทำไม่ลูกจึงจำเป็นต้องมี มีแล้วจะใช้อย่างไรและลูกมีความรับผิดชอบมานานพอแล้ว คุณพ่อคุณแม่ต้องประเมินว่าลูกสามารถจะปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่ตั้งไว้ได้หรือไม่"

รัท ปีเตอร์ นักจิตวิทยาเด็ก กล่าวว่า "เด็ก ๆ ส่วนใหญ่ยังไม่พร้อมจะใช้โทรศัพท์มือถือจนกว่าจะอายุ 11-14 ปีหรือเมื่อเรียนชั้นมัธยม เมื่อเริ่มเดินทางไปโรงเรียนหรือกลับบ้านด้วยตัวเองคนเดียว และเมื่อจำเป็นต้องโทรศัพท์หาพ่อแม่ เพราะต้องเปลี่ยนกิจกรรมกะทันหัน"

แพทริเซีย กรีนฟีลด์ ศาสตราจารย์ด้านจิตวิทยาแห่งมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย ผู้เชี่ยวชาญการใช้สื่อในเด็ก

ได้ให้ข้อคิดเกี่ยวกับการที่พ่อแม่อาจไม่รู้สิ่งที่จะเกิดขึ้นกับลูกเนื่องจากโทรศัพท์มือถือว่า "เด็ก ๆ ต้องการโทรศัพท์มือถือก็เพื่อจะได้ติดต่อสื่อสารกับเพื่อนอย่างเป็นทางการเป็นส่วนตัว ดังนั้น เมื่อพ่อแม่คิดจะซื้อโทรศัพท์มือถือให้ลูก ควรรอให้วันที่ลูกจะเติบโตพอที่จะปรึกษาการสื่อสารระหว่างพ่อแม่กับลูกเอาไว้"

ข้อควรพิจารณาอีกประการหนึ่งคือ โทรศัพท์มือถือในปัจจุบันมีการใช้สอยหลากหลายมากขึ้น เช่น ถ่ายรูปได้ เข้าเว็บไซต์ได้ คุณพ่อคุณแม่ควรเข้าใจว่า

การซื้อโทรศัพท์มือถือที่สามารถเข้าเว็บไซต์ได้ ก็คือ การอนุญาตให้ลูกหลานเข้าไปดูเนื้อหาข้อมูลต่างๆ ได้โดยไม่ได้รับคำแนะนำจากผู้ใหญ่ เช่น เครือข่ายสังคม คุกกี้ติดตามต่างๆ ซึ่งเป็นข้อห้ามของการใช้คอมพิวเตอร์ที่บ้าน แต่กลับสามารถใช้ผ่านมือถือได้ง่ายๆ

ผู้ปกครองบางคนต้องการให้ลูกมีโทรศัพท์มือถือเพื่อความปลอดภัย แต่กลับไม่สนใจว่า ลูกใช้โทรศัพท์มือถือเพื่ออะไรเป็นส่วนใหญ่ ด้วยการใช้งานที่หลากหลาย สามารถทำให้เกิดปัญหาการเสพติดการใช้โทรศัพท์มือถือ การถูกล่อลวงจากผู้ไม่ประสงค์ดี ปัญหาการส่งผ่านภาพและข้อความลามก อนาจาร แชนกันในห้องเรียน และสำหรับวัยรุ่นที่โตขึ้น มือถืออาจดึงความสนใจขณะขับรถ ทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย"

ผู้เชี่ยวชาญแนะนำว่า พ่อแม่ผู้ปกครองควรหลีกเลี่ยงการซื้อโทรศัพท์มือถือที่ถ่ายรูปได้หรือเข้าอินเทอร์เน็ตได้ให้กับลูกซึ่งอายุน้อยกว่า 13 ปี ผู้ปกครองที่ไม่ต้องการซื้อโทรศัพท์มือถือที่สามารถใช้งานหลากหลาย อาจเลือกระบบจ่ายเงินล่วงหน้าหรือระบบเติมเงิน เพื่อประหยัดค่าใช้จ่ายและสะดวกในการควบคุมการใช้โทรศัพท์ของลูก หากคุณพ่อคุณแม่เลือกโทรศัพท์มือถือ ประเภทที่มีการใช้งานหลากหลายให้ลองไปแล้ว ก็ควรควบคุมและจำกัดการใช้อินเทอร์เน็ต จนกว่าลูกจะอายุ 15 หรือ 16 ปี ซึ่งเป็นวัยที่มีความเป็นผู้ใหญ่พอและมีความเป็นตัวของตัวเองมากขึ้น

พ่อแม่มีหลายวิธีในการควบคุมเวลาการใช้โทรศัพท์ในแต่ละวัน หรือกำหนดบุคคลที่อนุญาตให้พูดคุยได้ โดยเครือข่ายโทรศัพท์มือถือที่ใช้บริการหรือใช้โปรแกรมซอฟต์แวร์บางตัวที่สามารถช่วยควบคุมการรับและส่งข้อความหรือรูปภาพได้

เด็กวัยรุ่นทุกคนย่อมอยากได้โทรศัพท์มือถือดีๆ แบบผู้ใหญ่ แต่เมื่อได้ครอบครองแล้ว อาจเกิดปัญหากับตนเองได้ภายหลัง เนื่องจากโทรศัพท์มือถือรวมไปถึงสังคมออนไลน์เป็นแหล่งที่มาของคนแปลกหน้าที่อาจเข้ามาชักจูงให้ลูกหลานเราไปคบเพื่อนไม่ดี หรือกลุ่มคนที่มีปัญหาจนลูกหลานอาจเสียผู้เสียคนได้ มาช่วยกันกำหนดอายุที่เหมาะสมในการให้ลูกใช้โทรศัพท์มือถือ ควบคุมเวลาและการติดต่อสื่อสารกันเถิดครับ

ขอขอบคุณข้อมูลจากโรงพยาบาลกรุงเทพ

นพ.กมล แสงทองศรีกมล

กุมารแพทย์ จิตแพทย์เด็กและวัยรุ่น